

Beste lezers

Het document dat je hieronder vindt is een summier verslag, dus nog verre van volledig, dat de historiek van de toenmalige Heerse jeugdbeweging 'Chiro EDUKA Heers' weergeeft.

Dat deze jeugdbeweging veel impact heeft nagelaten in het Heerse dorpsleven doordat er enkele culturele bewegingen hun ontstaan hieraan hebben te danken, valt niet te miskennen.

Het wil ook een eerbetoon zijn aan de velen, stichter-leiding-leden-bivakpersoneel en ouders, die hun beste jaren hebben gegeven om de dorpsjeugd van toen een nuttige vrijetijdsbesteding te geven.

Velen van onze ouders, medewerkers, zelfs leiding-leden, zijn reeds van ons heengegaan.

In die zin is dit jammergenoeg een laattijdige maar dankbare postume eer aan dezen.

Het tweede document 'Kenturia' is een beschrijving van de bouw van het evenzo genoemde meisjesheem in de Paardskerkhofstraat. Hierin verschijnen eveneens vele namen van de medewerkers, burens en ouders van toen!

Echt een aanrader om dit eveneens door te lezen!

Al dit alles is als een blijvende schat in de harten van velen!

Menigeen van toen zal bij het lezen memorabele herinneringen voelen opkomen!

Hopelijk herken je jezelf in het verhaal van vroeger!

Met dank aan de leiding die bijgedragen heeft aan de samenstelling van deze historiek!

Uiteraard zullen er nog hiaten misschien wel foutjes zijn ingeslopen.

Wellicht kan/wil jij nog verder meebouwen aan dit verhaal!

Ben jij ooit in de leiding geweest dan zou het mogelijk zijn dat je nog in het bezit bent van exemplaren van Chiro+ of Uborka, eigen edities ter informatie aan de ouders en leden van destijds. Altijd welkom als aanvullende info!

Ook is er over de laatste jaren (eerste helft van 90-er jaren) weinig info; Zo ontbreken er gegevens van kamp/plaats en groepsleiding van die jaren. Iemand onder u die dat kan aanvullen?

Daarom : geef zeker een seintje wanneer je aanvullingen of verbeteringen hebt aan :

Budenaers Marcel (via mail marmoni.bb@scarlet.be/ tel. 011 482408)

!!Ook foto's van algemene activiteiten tijdens het werkjaar of bivakken Zijn welkom! Stuur door met plaats, datum, afdeling en info activiteit om later een naslagwerk met foto's te kunnen presenteren.

Veel leesplezier met het wegdromen in de tijd!

Vriendelijke groeten

Budenaers Marcel (oud-leider- groepsleider)

Chiro papiergeld
1964

Kwikje

Chiro Eduka Heers

Geschiedenis

Jongenschiro Eduka Heers werd opgericht in 1965 door Ory Armand, toenmalig kapelaan

In 1966 ontstond de meisjeschiro.

De toenmalige pastoor Francis vond dat de opstart kon mits de toenmalige leiding van de BJB de taak van 1ste hoofdleidsters zouden waarnemen.

Maar zulke initiatieven nam je in die tijd niet zonder een geestelijke erbij.

Zo kwamen de beide afdelingen dan ook onder toezicht en begeleiding van de proost Ory. De toenmalige leiding begon aan wat de volgende een steeds groeiende jeugdbeweging zou worden van jongeren uit verschillende rangen.

Doel van het initiatief: kinderen en jongeren opvangen en er activiteiten met opvoedende aspecten mee ondernemen

Aangesloten bij >

'Chirojeugd Vlaanderen' Kipdorp 30 Antwerpen Als chirogroep **Eduka**

Eveneens (automatisch) aangesloten bij Verbond Chiro Limburg.

Het stamnummer was L 1213 en LM 233 (L= Limburg/M=Meisjes)

Leiding jongens / Leiding meisjes : zie lijst verderop

De eerste groepsleider van de jongens was Billen Raymond samen met ploeg vrienden-leiders zorgde hij voor de opstart. De Moor Oswald nam over en zette een solide basis voor verdere uitbouw.

Bij de meisjes waren dat Gillet Marie Thérèse en Billen Lisette waarna Gilberte Houben overnam om samen met een kring leidsters Kenturia te zien oprijzen. (cf. apart deel 'Kenturia')

Enkele van onze leiding (o.a. bij de start van onze chiro: Schalenbourg Felix en later Budenaers Marcel) hebben ook bijgedragen als gewestleider/als bestuurslid van de gewestleiding of aan het verbond Limburg.

Dit was en is nog steeds gevestigd in de Vaartstraat 14 in Hasselt

Dat Verbond Limburg was (is) onderverdeeld in 'gewesten'.

Zo was onze Chiro aangesloten bij gewest Sint-Truiden in een latere fase bij gewest Tongeren;

Momenteel 132 groepen die ondersteund worden door 10 gewesten en één verbond.

Met regelmaat bezochten afgevaardigde-groepsleiders de vergaderingen (Vaartstr. 14 Hasselt)

Uitwisselen, stilstaan bij eigen werking en kritisch naar zichzelf kijken.

De gewestleiding organiseerde cursussen alsook Themaweekends (o.a. De Brink).

In elke leidingsploeg volgden velen (o.a. Jef, Gilberte, Danny, Marcel en later vele anderen) deze cursussen om de jongeren te kunnen animeren op pedagogisch verantwoorde wijze

Vorming: Opleidingscursus Leiding- en Groepsleidingscursus, inleidingscursus,

→ **scholingsbivak:** Brevet van Animator + een inhoudelijke manier

Hoe omgaan met leden, bivak, Verzekeringen, Evalueren, Leidingsverdeling, Spelen creatiever maken

Animatiecursus (jongerenbegeleiding- spelervaring, activiteiten organiseren)

Nationaal Leidingsblad : M> Licht J>Licht en Gloed Vanaf 1975 : Dubbelpunt

Sporadisch gingen er zondagse samenkomsten door met Chiroafdelingen van de 'buren'

o.a. Achtertstoasse (Tongeren), St. Maarten (St Tr), chiro Borgloon (in het college)

Naar aanleiding van 25 jaar chiro Limburg ging in 1967 05 21 ging de 1ste provinciale ontmoeting

(Gouwdag) door van alle chirogroepen Limburg het voetbalstadion van Waterschei (Genk) Thema 'Ziezo'

Ook bij 40 jaar chiro Limburg op zo 15 05 1983 (Hechtel) thema Krikkemik, was onze chiro van de partij

Wekelijks ging een '**leidingskring**' door.

Dan werden o.a. activiteiten van dat WE en komende acties gepland.

Samenkomstplaatsen

In de beginfase kwam de groep **wekelijks op zondagnamiddag** samen in de lokalen op de straatkant van de “zusterschool”, huidige Centrale Vrije School Centrum Heers.

Enkele jaren later zou de locatie voor de jongens zich uitbreiden naar het ‘**SCHOTSHOL**’ op de Luikersteenweg (*een oude schuur door de eigenaar werd uitgeleend, nu appartementen t.o.de bibliotheek*). De naam staat voor de muurbekleding van de lokalen met ‘schotsplanken’ (in de zagerij van Gelinden opgehaald) tijdens een gure winter van 1968.

De meisjes konden natuurlijk niet achterblijven De meisjesschool waar men eerst verbleef had de lokalen nodig daar ze in fusie gingen met de vroegere ‘gemeentelijke jongensschool’. Aldus volgde enkele jaren nadien het meisjeshoem **KENTURIA** in de Paardskerkhofstraat. Geschiedenis en inwijding 20 december 1970, afgebroken in september 1983 (info uitgebreide brochure ‘Kenturia’)

De jongensgroep breidde zich uit tot 100 leden, de meisjes bereikten ook bijna de 100. De openingsformatie vond tijdelijk plaats op de jongensspeelplaats (aan het gemeenteplein). Daarna gingen de afdelingen toppers, kerels en aspi’s naar het Schotshol, de rakkers-speelclub in de jongensschool. Dit bleef zo tot de bouw van het **nieuwe lokaal aan de kerk in 1974**. Zodoende werd het tijd om nieuwe lokalen te voorzien: één groot bouwwerk werd gebouwd op gemeentegrond naast de pastorij, gesplitst in 2 helften:

links Chirojongens Eduka, rechts ‘schutterij’ Sint Sebastiaan.

Deze zijn tot op deze dag nog steeds in gebruik.

Vanaf begin 1974 begon men stilaan ‘gemengd’ te werken in leid(st)erskring en gezamenlijke activiteiten.

Jaarlijks ging men op ‘kamp’ in juli of augustus.

Grote voorbereidingen werden getroffen want half Heers verhuisde in die periode voor 10-dagen. Bivakmateriaal (tenten, slaapbedjes, tafels, stoelen, keukenbenodigdheden, allerhande spelmateriaal, RK tent...) werd vervoerd naar de kampplaats.

Dit vervoer dankten we aan onze *bereidwillige ‘camioneurs’* van toen:

Carlens Lambert, Jef Robijns en Miguet Luc (*vanaf 1983*).

De ganse meute werd vervoerd heen en terug kampplaats tot 1983 door **Jacquelin-cars** nadien door **Veronique-cars**

Bivakken gingen apart door voor zowel jongens als meisjes tot in 1977.

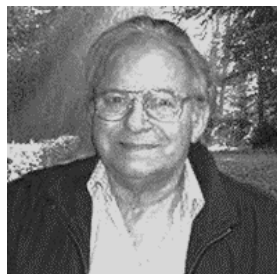
Vanaf toen (Dohan) werden het ‘gemengde’ kampen, weliswaar in gescheiden tenten of gebouwen op het domein zelf.

Jacquelin Carlens
Busvervoer

Lambert Carlens
‘de boenk’
vrachtwagenvervoer

Jef Robijns
vrachtwagenvervoer

Luc Miguet
vrachtwagenvervoer

Bivakouders (kookmoeders en kookvaders) zorgden voor het stillen van de grote honger.

Remy Smolders

De vleesleveranciers ‘**beenhouwers**’ waren

“(Smolders)**Remy de slachter**” en ‘(Budo) **Polleke de slachter**’.

De bivakouders toonden ook paraat in moeilijke momenten voor de traantjes van sommige jongere leden. Zo waren ze één familie met z’n allen tezamen.

In 199..? hield de toenmalige chiro-groep op te bestaan..

In 2009 ging KSJ van start in de lokalen van de vroegere Chiro.

Enkele leidinggevendensproten nog uit de vroegere chirojeugd. Momenteel

KSA

Polleke Budo

Vlag of groepsbanier?

De 'chirovlag' is eigenlijk de *groepsbanier*!

In de Chiro sinds ... 1935.

Evolutie

- 1935 – eind de jaren 1960: gele vlag uit stof met een zwart PX-teken (> jongens) wit XP-teken (>meisjes)
- Eind de jaren 1960-jaren 1970: vlag met cirkel en kruis
- 1984 tot 1997: gele vlag uit nylon met het huidige Chiro symbool in het bruin
- 1997 tot vandaag: rode vlag uit nylon met beige en blauwe vlakken en een blauw Chiro symbool

Betekenis

's Morgens op bivak: opstaan, ochtendgymnastiek, formatie, tijd om de vlag te hijsen, maar wat blijkt? Terreur! Paniek! Iemand heeft de Chirovlag gepikt! De meeste groepen vinden het echt niet grappig als er iets met hun vlag gebeurt. Vlaggen betekenen iets, ze hebben een sterke **symbolische lading**.

Betekenis oudste vlag

De XP-vlag is van oorsprong een oorlogsvlag. Ze wordt voor het eerst gebruikt in het leger van de Romeinse keizer Constantijn, een gedreven voorvechter van het Christendom.

Dat ook de Chirojeugd die vlag gebruikt, is geen toeval. Van de jaren 1930 tot en met de jaren 1950 worden de Vlaamse katholieke jeugdbewegingen omschreven als een religieus 'leger van leken'.

Jeugdbewegingsleden moeten ten strijde trekken voor Christus Koning en het christelijke geloof. In de beginjaren heeft de banier dus iets heiligs.

Groepen behandelen hun vlag met veel respect. Ze mag niet gebruikt worden in spelletjes en ze krijgt een ereplaats in de lokalen, op de bivakplaats en tijdens feestavonden.

Betekenis vanaf de jaren 1960

Vanaf de jaren 1960 profileert de Chiro zich niet langer als strijdvaardig leger van Christus. De vlag krijgt dan ook een andere, minder religieuze invulling.

Een wapperende vlag toont aan dat er op die plaats een Chirogroep actief is.

Ze staat dus symbool voor de groep zelf. Daarom verdient ze ook vandaag nog de nodige eerbied.

De Chirovlag is geen handdoek, geen poetsvod en ze hoort niet thuis in de verkleedkoffer.

Pittige weetjes

- Lange tijd had de Chiro niet één, maar verschillende vlaggen. Naast de groepsbanier had je de ...
  - **afdelingsvlaggen** in de afdelingskleuren
  - **bivakbanier** (een steviger versie van de groepsbanier)
  - **vendelvlaggen** (die enkel gebruikt mochten worden voor het vendelzwaaien)
  - **pennoenen**, kleine vlagjes van de vendels
- **Aan de kleur van de fluitkoord die de leiding droeg, kon je zijn/haar afdeling herkennen**
  - **Speelclub**   **fluogroen**
  - **Rakwi**   **groen**
  - **Toti**   **rood**
  - **Keti**   **blauw**
  - **Aspi**   **oranje**
- Bij de eerste Chirovlag hoorde een metalen banierspits met Chiroteken. Zo kon de vlag mee tijdens marsen en optochten.
- De Chiro heeft nooit op een overdreven manier gedweept met de vlag. De leden en de leiding leggen geen eed af op de vlag en we zweren haar ook niet trouw.
Wel kent de Chiro **enkele vlagrituelen**:
  - **de vlaggenegroet**   **de avondvlaggenegroet**   **vlaggenwacht**

Totaal info : zie website https://nl.wikipedia.org/wiki/Chirojeugd_Vlaanderen

Chirokleding

De **Chirokledij**, ook gekend als het **uniform**.

Chiroplunje vanaf... net na de Tweede Wereldoorlog. Heel wat mensen keken argwanend naar zo'n jeugdgroep. Het Chiro-uniform met o.m. het bruine hemd deed hen te veel denken aan de Duitse soldatenuiformen van de tweede wereldoorlog die toen nog niet lang voorbij was.

Betekenis

Al van bij het ontstaan hecht de Chiro veel belang aan stijl, symbolen en rituelen, omdat die een boodschap kunnen overbrengen zonder dat daar veel woorden voor nodig zijn. Dat aanvoelen zonder spreken noemen we bij de Chiro de intuïtieve methode. Het dragen van de Chirokledij is zo'n stilzwijgend maar veelzeggend symbool. Het drukt verbondenheid en gelijkwaardigheid uit

Van uniform naar Chirokledij

In de loop van de geschiedenis **verandert de Chiro drie keer van outfit**.

1945-1974

Roestbruin hemd met borstzakken, schouderstukken en open kraag, goudgele das met lederen ring, zwarte ribfluwelen broek, Chioriem, lichtgrijze sportkousen, grijze sokken, zwarte hoge marsschoenen, kentekens, Leiders dragen een witte fluitkoord

1974-1995

Korte donkerbruine short, beige hemd, Leiders dragen een fluitkoord in de kleur van hun afdeling

1995-...

Beige short of lange broek, rood T-shirt, donkerblauw hemd, Leiders dragen een fluitkoord

Jongens

Lederen: lichtblauw kleeftje, goudgele das met lederen ring, lederen riem met Chirogesp, donkerblauwe muts, witte kousen, kentekens, Leidsters: lichtblauwe bloes, donkerblauwe rok, riem met Chirogesp, donkerblauwe muts, witte kousen, kentekens

Donkerblauwe overgooier in jeansstof, geel hemd, Leidsters dragen een fluitkoord in de kleur van hun afdeling

Beige rok of broekrok, rood T-shirt, donkerblauw hemd, Leidsters dragen een fluitkoord

Meisjes

Pittige weetjes

- De Chiro wordt in de jaren 1930 opgericht, maar pas na de Tweede Wereldoorlog worden de eerste officiële uniformen verkocht. Waarom wachten ze daar tien jaar mee?
Twee redenen:
  - De KAJ wil niet dat de Chiro een uniform draagt. Ze wil beletten dat de Chiro hen wegconcurrereert. Na de oorlog worden de plooiën met de KAJ gladgestreken en krijgt de Chiro meer vrijheid.
  - Tijdens de oorlog is textiel schaars. De jongens kunnen de eerste uniformhemden dan ook niet kant-en-klaar kopen. Ze moeten zelf een oud hemd laten verven in de officiële bruine kleur.
- De fluitkoord van de leiding wordt pas in 1949 ingevoerd. Daarvoor dragen Chiroleiders een lederen schouderriem.
- De kousen een handpalmbreedte onder de knie, een perfect geknoopte das, enzovoort: het eerste uniform kun je bezwaarlijk de ideale ravotkledij noemen. Er werd dan ook niet in gespeeld. Chiroleden droegen het uniform enkel bij plechtige bijeenkomsten, de formatie, optochten en grote evenementen. Voor spelactiviteiten mochten ze iets lossere kleren aantrekken.
- Van uniform wisselen? Dat doe je niet zonder kleerscheuren. Telkens wanneer het nationale niveau beslist om de Chiro in een nieuw jasje te steken, wekt dat bij de lokale groepen een storm van protest op. In 1974 zijn er groepen die het nieuwe uniform omschrijven als 'carnavalskostuum' en 'landlopersvodden'. De beige rokjes en shorts uit 1995 vinden veel groepen aanvankelijk te 'scoutsachtig'.
- Vanaf het einde van de jaren 1970 gaan veel groepen zelf een T-shirt van de eigen groep ontwerpen.
- In de jaren 1980 krijgt de Chiro een T-shirt: lichtgroen met in het donkergroen Chiro erop. Voor de speelclub is er het T-shirt van Rupsje Ribbel.
- Sinds 1995 draagt de Chiro geen uniform meer maar Chirokleren -een betekenisvolle naamsverandering. De Chiro maakt hiermee duidelijk dat ze openstaat voor creativiteit en diversiteit. Er is een heel assortiment aan Chirokleren. Niet iedereen moet er hetzelfde uitzien. De Chiro is geen uniform blok.

Kentekens en symbolen

In de Chiro sinds ... het ontstaan van de beweging.

Kentekens

Kentekens zijn stukjes stof met een symbool erop. Tot in de jaren 1960 spelen kentekens een belangrijke rol in het afdelingsleven. De Chiro heeft er dan ook heel wat. Hieronder vind je enkele:

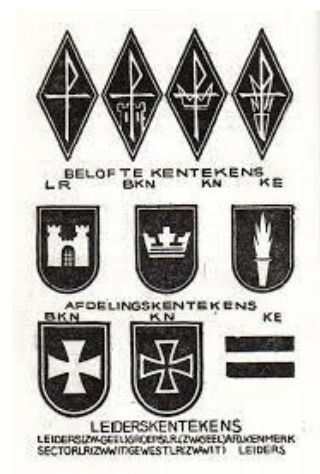
Het afdelingsteken

Dit kregen de leden na hun officiële opname in de nieuwe afdeling: de inlijving.

Om ingelijfd te worden, moest je aan een minimum van voorwaarden voldoen, bijvoorbeeld een aantal keer op rij naar de activiteiten komen, de regels van bepaalde spelen kennen, enz

Het belofteken

Nadat nieuwe leden enkele maanden meedraaiden in een afdeling werden ze uitgenodigd om hun Belofte voor te bereiden. Tijdens de belofteaflegging beloofden ze trouw te blijven aan de afdelingsgeest en aan de Chiro-idealen. Vervolgens ontvingen ze een zwart-en-geel belofteken. Ook leiding legt de Belofte.

Het burgerteken

Dat is een wit metalen Chiroteken. Leiders en leden droegen het niet op hun Chiro-uniform, wel op hun werk- of schoolkleren. Hiermee toonden ze ook in het dagelijkse leven dat ze bij de Chiro waren.

Belijdenis

Elke zondag bij de openingsformatie

Ik ben een Vlaamse
Jonge christen
Gedoopt tot Gods adel,
Gevormd tot Zijn strijd
Mijn blijheid
Is Christus, de Heer.
Mijn kranchtheid
De trouw aan Zijn wil
Mijn kameradschap
Getuigenis van Zijn liefde.
Daarin wil ik groeien
Door gebed, eucharistie en biecht.

Het afdelingskenmerk voor leiding

Tot in de jaren 1960 droeg de leiding aan hun schouder een lint in de kleur van de afdeling.

Het speciale leidingsschild

Tegenwoordig is iedereen in de leidingploeg gelijk, maar vroeger bestond er een duidelijke hiërarchie.

Onderaan in de piramide had je de gewone **leid(st)ers en afdelingleid(st)ers**, daarboven stonden de **groepsleid(st)ers**, gevolgd door de **gewest- en verbondsleiding**. Aan de top had je de **nationale leiding of Landsbondleiding**.

Symbolen

Symbolen hebben altijd een belangrijke rol gespeeld in de Chiro, ook vandaag nog.

Het meest herkenbare symbool is zonder twijfel het **Chiroteken**. Dat is in de loop van de Chirogeschiedenis enkele keren aangepast.

Het eerste Chiroteken. De X en de P verwijzen naar de Griekse schrijfwijze van de hoofdletters **C** en **R**, oftewel **Chi** en **Rho**. Dat zijn de eerste letters van **Christus**.

In de beginjaren wil de Chiro zich heel duidelijk als godsdienstige beweging profileren. Het Chi-Rho-teken is een pak ouder dan de jeugdbeweging Chiro. Het werd onder andere gebruikt door de eerste christenen, die het vooral op sarcophagen schreven. Je vindt het ook terug bij andere christelijk geïnspireerde bewegingen, zoals de KSA.

Het Chiroteken in de jaren 1960. De XP blijft bestaan. Daarnaast gebruiken ze nu ook een half open cirkel met een kruis in de opening.

Het huidige Chiroteken. In 1984 vervangt de Chiro het oude XP-teken door een P met een halve cirkel erdoor. Met die wijziging maakt de Chiro duidelijk dat ze een gemeenschap wil zijn (de cirkel), maar wel één die openstaat voor alle kinderen en jongeren (open cirkel). De Chiro is geen eiland, geen apart klikje, maar een open groep die verbonden is met de omgeving, de buurt, het netwerk en de wereld.

Huidige tekens

Op bivak

Een Chirogroep is als een familie: iedereen moet er zich thuis voelen. Dat is één van de grondbeginselen van de Chirowerking. het bivak straalt een 'huiselijke' sfeer uit:

samen ..... op bivak, onder één dak (tenten), het eten van de kookouders verorberen, spelen op familiedag.

Jaarlijks op 1 mei bracht de leidingsploeg met de bivakouders voorafgaand aan het bivak van de vakantie per bus een verkennend bezoek aan de bivakplaats *(onderstaande foto's zijn niet van de Heerse groep!!)*

Dag overzicht vakantie bivak

07.00 u	Klaroeniers maken zich klaar	
07.30u	J>Klaroengeschal: opstaan en klaarmaken	M> themalied: bandopname
08.15u	Ontbijt	
09.30u	Inspectie van tent (<i>bed opgemaakt en alles -kleren, schoeisel, vloer- netjes</i>)	In uniform!
09.45u	Openingsformatie: dagopening in uniform vlaggen groet (<i>lied: + Wij hijsen</i>)-vendelkreten -info	
10.00u	Voormiddagactiviteit	
12.00u	Middagmaal	
12.45u	Platte rust	
13.30u	Namiddagactiviteit (event. Vieruurtje)	
18.00u	Avondeten	
19.00u	Avondactiviteit	
21.30u	Avondsluiting + avondlied (<i>O Heer of/en burchtgravinne</i>)	
22.00u	J >Taptoe (klaroeniers) en nachstilte	M < Lied instrumentaal: 'Il silenzio'

Openingsformatie : dagopening verloop

(tijdens de 1ste openingsformatie van het bivak werd een 'anonieme vriend' gekozen (loting).

Bedoeling : deze persoon elke dag een kleinigheid bezorgen (ongemerkt via iemand anders)

- ❖ 4-kantsformatie
- ❖ klaroeniers-
- ❖ afdelingen-pennoen- bivakouders- (pennoen = stok met 3 hoekig vlagje ngl. de afdeling)
- ❖ inspectie door afdelingsleid(st)ers
- ❖ vlaggen groet (*lied 'Wij hijsen*)
- ❖ kreten (*elke afdeling had zijn kreet van de dag*) gebruik van het wachtwoord/kreet : Per dag één
- ❖ Woordje van proost/ groepsleid(st)er – dag overlopen
- ❖ Op de eerste dag ging een trekking door van een 'anonieme vriend'
(ieder trok een naam van een ander kamplid en zorgde ervoor dat die 'vriend' elke dag een geschenkje kreeg snoep, drankje....)
- ❖ Afsluiting: groet

Klaroeniers: Borgers Yvan, Schalenbourg Sylvain, Billen Roland, Jos Smets, Budenaers Marcel, Vandeveld Eddy, Vandoninck Luk, Lowet Ivo, Carlens Peter

Wij hijsen <i>(openingslied)</i>	Lokt de lente	Er lokt een lied	Avondlied <i>Op bivak voor het slapen gaan</i> <i>avondsluiting</i>
<p>Wij hijsen bij Het gloren van de morgen Ons vlagge als Een biddend lied! Want heilig is 't geschenk van elke morgen Dat God ons weer t' aanvaarden biedt</p> <p>Draag door weer en wind ons vlagge Teken van de heldentijd Laat ze waaien, laat ze werven Allen voor de grote strijd Laat ze waaien, laat ze werven Allen voor de grote strijd</p>	<p>Lokt de lente ons naar buiten Ligt de zomer in 't verschiet! Stem de snaren van je luiten Op de tonen van ons lied la la la Op de maat, kameraad, Wat de mensen denken deert ons niet Vrank en vrij, stappen wij, Zie de Chirojeugd is hier!</p>	<p>Er lokt een lied Uit bos en heide Van vedel, doedelzak en luit Wij willen saam De mei verbeiden In 't malve dromend heidekruid</p> <p>Met blijven monkel om de mond Zo gaan er op ons wegen De chirovendels elken stond Ze gaan de zonne tegen!</p>	<p>O Heer, d'avond is neergekomen De zonne nzonk, het duister klom De winden doorruisen de bomen, En verre sterren staan alom... Wij knielen neer, om U te zingen In 't slapend woud, ons avondlied Wij danken u voor wat w'ontvingen En vragen Heer, verlaat ons niet Knielen, knielen, knielen wij neder, Door de stilte weerklinkt onze bée Luist'rend fluist'rend kruinen mee En sterren staren teder... Geef ons Heer, zegen en rust en vrée!</p>

Openingsformatie

Pennoenen.

elke afdeling had zijn wimpel (pennoen)

klareniers openen de formatie

Kookouders waren al vroeg in de weer om de 'sneekes' voor ontbijt klaar te hebben.

Na het ontbijt : aan de slag > Vakes : voedselpakketten bij halen, kilo's aardappelen schillen voor de middag

Moekes : klaarmaken lunch : koken van groenten en vlees

Namiddag : effe rusten om in de late namiddag weer aan de slag te gaan met 'sneekes' en 'restjes' voor het avondeten

Danklied voor/na het eten >: 'Voor spijs en drank, voor dagelijks brood, wij bidden/danken U o Heer' (meestal in canon!)

Bivakouders werden elk bivak getrakteerd op pannenkoeken en taar door de proost!

Allerhande spelletjes, alsook trektochten en nachtspel

Laatste avond : kampvuur : spelletjes, sketches, zang en avondafsluiting

Afscheid : laatste bivakformatie voor de afreis

Bivakpersoneel : bivakvaders en bivakmoeders

Schalenbourg Mulkers	Emile & Elvire	Adam	Irène
Billen	Lutgarde	Melon	Suzanne
Scheepers	Mathilde	Melon	Alice
Scheepers	Madeleine	Billen	Nelly
Verbeelen	Mariette	Missotten	Josée
Poelmans	Mariette	Poncelet (Graindourze)	Christiane
Papy-Derwael	Jef&Laure	Lowet-Neven	Edgard&Josée
Pallen-Boes	Antoine&Emilie	Francis-Neven	Achille&Betty
Malchair-Kindermans	Marieke&André	Mathei	Laure
Budenaers-Frisson	Julien&Bertha	Frans	Regine
Bovy-Paque	Richard&Fernande	Strauven-Henry	Albert&Sonja
Gelaesen-Neven	Gilbert&Rita	Smolders	Marieke

Overzicht van bivakken van Chiro Eduka Heers:

jaar	Bivakplaats	Groepsleiding
1966	Genk Melberg (op de huidige hondenschool) Kapelleken van 'Dlerd' 1ste jongenskamp volledig tentenkamp	J : Raymond Billen M: Gillet Marie Thérèse/Billen Lisette
1967	Bolderberg (Basisschool) De kluis tenten+binnen 1ste meisjesskamp	J : Raymond Billen M : Gillet Marie Thérèse/Billen Lisette
1968	Opoeteren (zandberg) De 'Chalet' van de meisjes aan de zandberg en de beek voetbalkantine+tentenkamp!	J : De Moor Oswald M : Gillet Marie Thérèse/Billen Lisette
1969	Eupen (Schönefeld-Waldhotel) volledig tentenkamp! 2 "Verplegers" op kamp.	J : De Moor Oswald M : Gilberte Houben
1970	Koersel (Kapel, fonteintje, de 'Roman', torengebouw) volledig tentenkamp! Buitenlands kamp : Tirol Stanzach	J : De Moor Oswald M : Gilberte Houben
1971	La Roche (huidige camping Benelux) volledig tentenkamp 2 soldaten mee Buitenlands kamp : Spanje Montseny	J : De Moor Oswald M : Gilberte Houben
1972	Doornik (legerkazerne Sint Jan) Buitenlands kamp : Italië La Thuile Valle d'Aosta	J : De Moor Oswald M : Gilberte Houben
1973	Achel J: 'Vacca Ridens' > veestal (-nu hoevetoerisme 'de buite hei' -Witteberg) +tenten M: "t Rozenschuurtje" -nu kaasmakerij Catharinadal Buitenlands kamp : Zwitserland Pinsec	J : Smets Romain M: Claes Betty
1974	Bree (Bneput) in een kippensilo+tenten proost rijdt Renaultje 'de Gorsac' in frut Buitenlands kamp : Tirol Boden Vanaf 1974 leidingskring+afdelingen >enkele gemengde activiteiten ('LAT')	J : Smets Romain M: Maryse Pallen
1975	Sint Maartens-Voeren (Uvend 'Kipdorp) tenten+binnen Thema: Reis om de wereld! Enkele jongeren uit Voort mee op bivak	J : Marcel Budenaers M : Maryse Pallen/Budenaers Mariëlle
1976	Kanne (voormalige Rijkswachtkazerne;Kannebrug-rondpunt) Thema: Kan 't in Kanne	J : Budenaers Marcel M : Budenaers Mariëlle
1977	Dohan (eiland in Semois Rue des ChampsTouaux) volledig tentenkamp! Thema: Waterschapsheuvel 1ste gemengd bivak	J : Budenaers Marcel M : Budenaers Mariëlle
1978	Bracht (Burg Reuland- Montigny Strasse fam August Kaut-Lenz Bracht51) Thema: Het zonnedorp : de Zonnezoekers	J : Budenaers Marcel M : Malchair An
1979	Walk (hoofdstraat t.o kerk) tenten+binnen Thema: Koning van Katoren Ketis per fiets naar ' bivak	J : Budenaers Marcel M : Malchair An
1980	Grote Brogel (Máardheidestraat 3 fam Moons Flessers) Thema: De Kleine Prins	J : Schalenbourg Guido M : Malchair An
1981	Postel (Jeugdkamp De Maat Postelsesteenweg) tenten+binnen Nu t.o 'Keppende Klipper Kanaal Eocholt Herentals Themas: Zie je 't al gebeuren.	J : Schalenbourg Guido M : Malchair An
1982	Opglabbeek (Jeugparadijs Speeltuinstr - het Bokelbos) tenten+binnen Thema: -Mensenrassen	J : Schalenbourg Guido M : Malchair An
1983	Kaullile Thema: -De Smurfen	J : Schalenbourg Guido M : Malchair An
1984	Saint Hubert (Arville 'Ferme du Val de Poix' Rue Maufou!) Thema: -De Teletijds-machine	J : Malchair Dirk
1985	Grobbendonk (Poste Testante WKSMDe bosvogels Rimboe Grobbendonk) Thema: De Reizen van Magelhaen (reis rond de wereld)	J : Malchair Dirk
1986	Neerglabbeek bij Oijsters Jan (20 ^{de} bivak!) (tenten+binnen) Thema: Figuren uit het grote sprookjesboek	J : Lowet Ivo
1987	Rotselaar Wezemaal Galgenstraat 32 (St Pauluscentrum) Thema : Het hemelrijk (tenten+binnen)	J : Lowet Ivo
1988	Petit-Han (Durbuy) (tenten+binnen)	J : Budo Stefan
1989	Zutendaal (tenten+binnen)	J : Miguet Wim
1990	Booischoot (tenten+binnen)	J : Miguet Wim
1991	Neeroeteren (de start)	
1992	Opitter	
1993	Wommelgem	Claesen Wim?
1994		Cindy Thijs?
1995	Schoonbeek-Beverst	
1996	Nijlen (Antwerpen) half tenten?	Wim smets ?
1997	Linkebeek? Laatste bivak?	Lemaire Anja

Een aantal bivakken gingen door onder aanwezigheid van de proost
E.H. Armand Ory 1966-1975 (overleden in 2002-75 j)
E.H. Coemans Piet 1986

Pittig weetje > WC gebruik op tentenkampen

op het eerste bivak aan de Melberg (Genk) gebruikten we nog een hudo (wc 3-pikkel met bache errond '
 In Eupen, Koersel, Laroche, Achel en ook Dohan : een houten 3-compartimenten toilet dat als een opbouwdoos werd
 ontworpen en gemaakt voor gebruik door Jef Houben en Julien Budenaers

Leiding

Jongens		Vervolg jongens		Vervolg jongens		Meisjes		Vervolg meisjes	
Princen	Robert	Hansoul	Francis	Bagniet	Stefan	Gillet	Marie-	Kindermans	Krista
Aerts	Tony	Schalenbourg	Laurent	Bagniet	Michel	Billen	Lisette	Malchair	An
Schalenbourg	Jos	Vandoninck	Remy	Lowet	Kris	Hornickx	Rina	Kindermans	Lidwina
Frisson	Louis	Kindermans	Gérald	Vaes	Jan	Thewis	Victoire	Kindermans	Sabine
Larminer	Martin	Kindermans	Romain	Kleykens	Andy	Gielen	Marie-Laure	Budenaerts	Marleen
Billen	Raymond	Schalenbourg	Luc	Smets	Wim	Robijns (Lowet)	Josee	Graindourze	Christien
Billen	Georges	Scherpenberg	Leon	Pexters	Pascal	Robijns	Mariëlle	Graindourze	Martine
Kindermans	Marcel	Gos	Benny	Menten	Kevin	Bartholomivis	Jeanine	Robijns	Hilde
De Moor	Oswald	Paque	Mark	Schoenaers	Bart	Houben	Gilberte	Porta	Marianne
Schalenbourg	Daniël	Vanrusselt	Ludo	Velkeneers	Steven	Vandepoel	Annie	Vanrusselt	Els
Schalenbourg	Jan	Vandoninck	Luc	Peeters	Koen	Delobel	Siska	Miguet	Marleen
Schalenbourg	Félix	Budenaers	Eddy	Frisson	David	Delobel	Hilde	Ceulemans	Hilde
Cox	André	Smets	Guy			Robijns	Francine	Budo	Martine
Neven	Léon	Malchair	Geert			Bollen	Fanny	Budo	Els
Moermans	Willy	Schalenbourg	Guido			Vanderleyden	Viviane	Smolders	Anne
Smets	Romain	Kindermans	Joan			Smets	Lutgarde	Smolders	Kris
Smolders	François	Schrooten	Patrick			Lemmens	Georgette	Smolders	Fabienne
Smets	Jef	Reyners	Marc			Vanhaeren	Marie-Jeanne	Hendricks	Nancy
Pietersil	Michel	Lowet	Alain			Schalenbourg	Chris	Robijns	Christa
Billen	Danny	Schrooten	Paul			Schalenbourg	Godelieve	Melon	Kathy
Smets	Jos	Claessen	Dirk			Claes	Betty	Veerle	Peeters
Borgers	Yvan	Malchair	Dirk			Pallen	Maryse	Annick	Porta
Ceulemans	Clement	Machiels	Jo			Lemmens	Georgette	Melon	Petra
De Moor	Reinhold	Lowet	Ivo			Koninckx	Marina	Thijs	Cindy
Billen	Roland	Smolders	Pascal			Vandergeeten	Godelieve	Lemaire	Anja
Schalenbourg	Sylvain	Miguet	Marc			Melon	Brigitte	Missotten	Els
Robijns	Eddy	Lowet	Michel			Goyens	Christiane	Lenaerts	Leen
Ceulemans	André	Frans	Jean-Marie			Cordie	Marie Rose	Smolders	Nathalie
Vrancken	Marcel	Hendricks	Alain			Vandoninck	Josette		
Smets	Ludo	Budo	Stefan			Vandebosch	Josette		
De Moor	Erwin	Mignolet	Gert			Vanoostveldt	Marie Rose		
Schalenbourg	Eric	Mathei	Stefan			Vrancken	Alda		
Schalenbourg	Willy (B)	Vanderspikken	Jos			Goyens	Christiane		
Neiss	Freddy	Miguet	Wim			Claes	Malou		
Vanbergen	Jef	Lowet	Geert			Smets	Marleen		
Kelkeneers	Hugo	Vroonen	David			Budenaers	Mariëlle		
Porta	Jos	Vandenstein	Jos			Billen	Lieve		
Crahay	André	Smets	Geert			Biets	Elvire		
Medats	Marc	Gelaesen	Didier			Lemmens	Juliette		
Schalenbourg	Willy (K)	Gelaesen	Dominique			Smolders	Jenny		
Vandevelde	Eddy	Claessens	Hans			Papy	Linda		
Budenaers	Marcel	Rega	Yves			Budo	Gisèle		
Guffens	Benny	Claessens	Wim			Budo	Marie-Elise		

Groepsleider(ster)
Kassier(ster)

Verenigingen die hun ontstaan te danken hebben aan en door initiatief van personen vanuit Chiro Eduka

(door/via bepaalde activiteit)

‘De Rochis’ : Muzikale chiro-band opgericht onder stimulans van kapelaan Ory in 1967 en tot 1974 actief.

Naam = omgekeerde van **Chi -Ro** → **RoChis**

Bandleiden: Danny Billen (Lead gitaar), Roland Billen (Bas), Jos Putzeys (Orgel/Keyboard) ,

Reinhold De Moor (Solo Gitaar en Banjo), Sylvain Schalenbourg (drums) opv. Broer Laurent

Opluisteren van jeugd- en huwelijksmissen, kermis en eveneens weekendoptredens voor enthousiast publiek in Heers en wijde omgeving o.a. Gintelom, Zoutleeuw, Luik.... (!! zelfs optreden als orkest voor de toenmalig beginnend zanger Eddy Smets)

Derde Generatie : 1971 op 2 mei JIMP – dag : feestdag op het voormalig voetbalplein

Op deze dag nam een aantal personen uit de vriendenkring van Chiro Eduka het initiatief tot het oprichten van “De Derde Generatie” die vandaag de dag nog steeds actief is.

Aan de basis : Jef Sente, Jef Smets, Bollen François en , Pallen-Boes Antoine en Emilie, Pietersil-Poelmans François en Mariette, Schalenbourg-Mulders Emile en Elvire, Papy-Derwael Jef en Laure, Reyners-Papy Honoré en Jeanne, Mathilde Schepers (Houben), Madeleine Scheepers (Melon)

Vrijwel meteen sloten zich vele andere ‘pensioneerde’ vrijwilligers aan zowel bij bestuur en als leden.

De naam werd ‘Derde Leeftijd’. (zie www.grootheers.be/html/derde_leeftijd.html)

Club ‘65 :

De naam "Club '65" komt van het jaar dat Chiro Eduka Heers is gestart, nl 1965 als vervolg op Chiro Eduka Heers, dat werd opgericht door toenmalig Kapelaan Ory Armand.

Waar eenieder na bepaalde tijd het voor bekeken hield, bleef er toch steeds een vlammetje branden om niet alles zomaar te laten vergeten. Na een aantal jaren kwam er steeds één vraag terug!

Waarom geen vereniging voor oud-leiding of ex-leden.

De naam ‘club 65’ was reeds gekend in 1975 . De leidingsploeg hield toen al een leidingsfeest ‘club 65’ op 4 mei.

Dit bleef echter beperkt tot dit ene.

Nadien werd op 4 oktober 1986 Club '65 uit de grond gestampt en is vandaag de dag nog actief met jaarlijkse uitstappen, activiteiten en feestmaaltijden

Aan de basis : Romain Smets, Mariëlle Budenaers, Jef Smets, Houben Gilberte, Leon Scherpenberg, Freddy Neiss, Kelkeneers Hugo, Marcel Budenaers.

Artikel bij 30j bestaan in 2016 : *‘De oud-leiding wou na de Chiro-tijd blijven samenkomen en samen dingen doen zodat de vriendschappen niet zouden verwateren. Club 65 is intussen uitgegroeid tot een hechte vriendengroep die verder gaat dan oud-leiding van de Chiro, met leden uit alle windstreken, van Diepenbeek tot Wortegem-Petegem. Via Eddy Robijns, afkomstig uit Heers, hebben we zelfs een tak in Scherpenheuvel. We doen een 4- à 5-tal activiteiten per jaar, zoals een fietstocht, geleid stadsbezoek en wandelingen. We tellen in totaal ongeveer 150 leden en hebben 8 bestuursleden.’*

Volleybalclub Hevoc Heers

Opgestart : aan de chirojeugdlokalen van Heers

Initiatiefnemers chiroleider Moermans Willy (*Willy van Lomke de bekker*). Coach bij de start : De Moor Oswald (GL)

Bestuur: Jef Robijns (voorz) en Honoré Reyners (secr) eveneens als ‘sponsors’

De eerste ploeg bestond uit leiding en leden van chiro Eduka

Later werd ook nog een damesploeg opgericht

Chiro Harlekijn Vechmaal

Opstart in 1979: mee aan de basis : De Welf Patrick. > hoofdleiding Chiro Eduka bij opstart : raadgevende info.

Momenteel al 44 jaar in actie!

Radio Chiroplus

Tijdens het werkingsjaar 1994 – 1995 verkreeg Chiro Heers als eerste afdeling in het land een uur zendtijd op de lokale Radio Heers. Elke zaterdag van 13:00 tot 14:00 was er Chiroplus, een programma vol weetjes, grappige anekdotes en verslagen van de lokale afdelingswerking, doorspekt met muziek. Het programma werd afwisselend, al dan niet in duo, gepresenteerd door Kris Smolders, Stefan Budo en Martine Budo met de medewerking van de Dj’s van Radio Heers (Jim Vandermeuw).

’t Kjolderke (Locatie : de kelder (kjolder) van het Parochiaal Centrum)

Als idee naar het voorbeeld van Borgloon ‘t Bieke’ werd een jeugdclub opgestart die een 5-tal jaren actief zou zijn in Heers. Activiteiten: uitwerken van parochiale thema’s rond vastentijd, zoektochten, filmvoorstellingen, eindejaarsfeesten... Weekend open op zaterdag- en zondagavond.

Initiatiefnemers (meesten ex-leiding -leden van Chiro Eduka) :

Marcel Budenaers, Jef Smets, Guido Schalenbourg, Eddy Budenaers, Alain Lowet, Marc Reyners, Tony Bovy, Ronald Porta, Guido Corswarem, Luc Robijns, Denis Noville, Benny Guffens

Jeugdkoor o.l.v. Ivo Smets (organist), Marcel Budenaers (koorleider) :

Enthousiaste jongeren (*waarvan de meerderheid leden Chiro Eduka*) verzorgden wekelijks de zondagse eucharistievieringen. Ook bij huwelijken stonden ze paraat voor de kerkelijke zangen;

Weetjes

Jaarlijks:

Bivak : jongens : telkens de laatste 10 dagen van juli; de meisjes volgden de eerste 10 dagen van augustus.

Voor een eerste indruk werd ieder jaar (meestal 1 mei) een daguitstap met oudercomité, bivakouders en leiding georganiseerd om de kampplaats te bezoeken.

Vanaf 1975 werd er gewerkt rond een zelfgekozen thema. De leiding ging dan enkele maanden 'vooraf' op WE op de kampplaats om rond het gekozen centraal thema sub-thema's van dagactiviteiten uit te werken. Zo was er al een duidelijke planning. (in combinatie met de kookploeg!)

Bonte Avond: Optreden van alle groepen voor ouders en sympathisanten.

Bij aanvang in Zaal Salvia, nadien in zaal de Bammerd van de gemeente. de eerste jaren brachten de afdelingen los van elkaar toneeltjes naar voor.

Later (? 1975 -...) werd er rond thema's gewerkt (zie tabel hieronder) van Chiro Vlaanderen

De toneeltjes ontstonden uit en gingen over het thema : het werd als het ware één verhaal.

Nog later werd ook meegedaan aan de eerste lentefeesten van de parochie in de tent.

'Papierslag 'papierophaling' =hierbij konden we beroep doen op de camions van Lambert Carlens, Jef Robijns, Luc Miguet en ook tractors van bereidwillige boeren (enkele duidelijke data =1976 29 06/ 1984 24 12)

Sinterklaasfeest in het lokaal ontvingen de groepen de Sint en zijn pieten.

Ook langs de straten werd rondgereden (eveneens bezoeken 's avonds op vraag)

Kerstfeesten. In de beginjaren Driekoningenstoet op traktorwagens.

Later : Kerstspel in de kerk tijdens kerstnacht 4x >> 1ste jaar door de speelclub
3de en 4de jaar door de leiding

Scenario werd uitgeschreven door Jos Smets (leider Speelclub)

Toneel : Enkele toneelspelen werden op de Bühne gebracht door de leiding in zaal Salvia

*In een van de beginjaren bracht de leiding een toneelavond vol met sketches in zaal Salvia

*10 maart 1973 Napoleon de Vierde - Het varken met vier hespen (zaal Salvia)

*24-25 apr 1982 Tante Jutta uit Calcutta

(toen nog in de zaal van de Prov. School, vandaag : 'De Bammerd')

Jimpdag (1971 2 mei) : nationale themadag : er gingen grote activiteiten door op de toenmalige voetbalweide
Zelf gecreëerde hete-lucht-ballon werd opgelaten, allerhande volkspelen, Jimkana onder impuls van Albert Graindourze
De 3de generatie werd hier opgestart door een aantal van onze chiro-ouders

Koers op rollen : (datum?) in de nieuwe lokalen aan de kerk

Carwash : in de beginjaren. Een activiteit die voor 1972 in Heers niet bekend was.

100ste lid bij de jongens : Thewis Didier

Jaarthema's vanuit Chirojeugd Vlaanderen

Hier rond werden tijdens het jaar activiteiten en/of bonteavonden georganiseerd *(gekende schuin gedrukt)*

1965-1966	Ruimte	1979-1980	Alleen woon je klein
1966-1967	Type 67	1980-1981	Zie je 't al gebeuren? 'Hans & Grietje" za 31-01-1981
1967-1968	Daaraan zal men u herkennen	1981-1982	Weer jezelf met meer
1968-1969	Een nieuw ritme	1982-1983	De vrede staat op 't spel
1969-1970	De groep Chiro met Krachtlijn K	1983-1984	Zet het spel op stelten
1970-1971	Impuls '70	1984-1985	't Chiromerk, ook jouw werk
1971-1972	Het kan anders	1985-1986	Inzet in de verf
1972-1973	Feest voor alleman	1986-1987	Zeg nu zelf
1973-1974	Spelenderwijs	1987-1988	Vivikune (Samen leef je) (Esperanto : 'Vivi-Koe-Nee)
1974-1975	Kies samenspel <i>Hartewens 23 02 1974</i>	1988-1989	't Klikt niet meteen
1975-1976	We hebben je hard(t) nodig <i>We hebben je hart nodig 15-02-1975</i>	1989-1990	Niet zomaar een zondag
1976-1977	We kunnen er iets aan doen	1990-1991	Geen vuiltje aan de lucht
1977-1978	Prik, veer, probeer <i>Een kijkje over de muur</i>	1991-1992	Anders kan gewoon
1978-1979	Daar gaat de vlieger op <i>'Jeugd tussen gisteren en morgen'</i> <i>17 03 1979</i>	1992-1993	Open kaart

Data	
1965	Opstart Chiro Heers Jongens Lokalen in toenmalige meisjesschool (huidige CVS) Enige tijd later <i>'het Schotshol'</i> (Stwg t.o. huis Gouverneur Roppe, nu bib)-> Jongens
1966	Eerste Bivak : Melberg Genk Jongens volledig tentenkamp Opstart Chiro Heers meisjes -> Meisjes : Lokalen in toenmalige meisjesschool
1967	Bivak Bolderberg (in schoolgebouw) (eveneens 1ste meisjesbivak!) Chiro Orkest : "De Rochi's" (omgekeerde van Chi -Ro) Bandleden : Danny Billen (Lead gitaar), Roland Billen (Bas), Jos Putzeys (Orgel/Keyboard) , Reinhold De Moor (Solo Gitaar en Banjo), Sylvain Schalenbourg (drums) opv. Broer Laurent
1968	Bivak Opoeteren -(tentenkamp Jongens, heem meisjes)
1969	Bivak Eupen -(tentenkamp)
1970	Bivak Koersel -(tentenkamp) Buitenlands kamp Tirol Stanzach Zo 13 okt uitstap La Roche 20 dec Officiële inhuldiging Kenturia (in de Paardskerkhofstr) cf. aparte brochure!
1971	2 mei JIMP – dag : feestdag op het voormalig voetbalplein (t.o. kapel plein Heers) !!Opstart 'Derde Generatie' (3de Leeftijd Heers) op initiatief van leden van Oudercomité Chiro Bivak La Roche (tentenkamp) ±70 jongens Buitenlands kamp Spanje Montseny
1972	Bivak Doornik Buitenlands kamp Italië La Thuile Valle d'Aosta
1973	10 maart Toneel : 2 Kluchten : Het varken met de 4 hespen / Napoleon de 4 ^{de} (nog in zaal Salvia bij Milleke Moermans&Margueritte Neven namiddag- en avondvertoning) Bivak Achel (tentenkamp oudste afdelingen) Buitenlands kamp Zwitserland Pinsec Aanvang bouw lokalen aan de kerk 28 dec Kersfeest in Kenturia voor leiding, bivakouders,oudercomité, helpers aan jongensheem
1974	12 jan Inhuldiging Nieuwe lokalen Jongens (aan dekerk) 06 apr Bal meisjeschiro in Kenturia 22-31 juli J / 31juli-10 aug M Bivak Bree : (tentenkamp oudste afdelingen) M : enkele kinderen bijzondere jeugdzorg kinderen van Huize St. Vincentius Zelem gaan mee (tippers2/tiptiens2) 19- 27 aug : Buitenlands kamp Tirol Boden 6-13 okt Week van de Jeugd 06: picknick Kenturia; filmnamiddag/ 11 : filmavond Jongensheem/13:uistap Bastogne,La Roche Afscheid proost Armand Ory Chiro Orkest : "De Rochi's" laatste optreden Vanaf 1974 leidingskring+afdelingen >enkele gemengde activiteiten ('LAT')
1975	15 febr Bonte-avond Zaal Salvia 21-31 juli J/ 31-juli-10 aug Bivak Sint-Martensvoeren (tentenkamp oudste afdelingen) Eind september Jubileum viering 10j Chiro Eduka Heers
1976	Volwassen begeleiding Eerste opstart (Smets Jef, Hugo Kelkeneers, Bijmens Mieke) 21-31 juli J/ 31-juli-10 augM Bivak Kanne
1977	21-31 juli Bivak Dohan (!! Eerste bivak samen! Op het eiland in de Semois)
1978	Vrijdag 19 mei Filmavond over vorig bivak Dohan (in het PC) 21-31 juli Bivak Bracht
1979	1ste Karnavalbal Chiro Eduka zet als eerste in Heers de karnavals-'manie' aan gang!! 1 mei bezoek kampplaats Walk Di/wo 3-4 juni Voorbereiding bivak WE 6,7,8 juni Leidingsweekend ivm bivak -medewerking Volwassen begeleiding (Jef,Hugo,Mieke) Vr 29 juni Papierslag 21-31 juli Bivak Walk Za 1 dec Platen- en boekenbeurs door chiro (in PC) >>!! Voorbereiding Jubileum 15 j : samenkomst oud-leiding (GL en Ld)
1980	Za 2 februari Papierslag Zo 10 februari Karnaval dorpspel voor gans de groep Za 23 februari 2de karnavalbal :: Maskara 80! Eerste gemaskerd bal van heel Heers! Massa volk voor geweldig gemaskerd bal!! (karnavalkledij =must!) in nieuwe PC Jubileum 15 jaar Chiro Eduka Heers Za 29 maart Oud-leiding en bivakouders Avondje uit PC Heers Za 12 en zo 13 april Feest 12/04: chirobal 'Porceleinenbal' 13/04: Jongeren eucharistieviering met oud-chiro-orkest: de Rochis Middagmaal voor de sympathisanten Huldiging en Volksfeest- Filmnamiddag bivakken +kampen Concert Fanfare Salvia Do/vr1-2 mei Voorbereiding bivak door de leiding (op de kampplaats Grote Brogel) Do 15 mei Bivakbezoek vooraf (Leiding +ouders, Oudercomité, aspi's) 21-31 juli Bivak Grote Brogel Za 13 september Papierslag Zo 30 november Bezoek Sint Za 20 december Papierslag 25 december kerstfeestjes

1981	Za 31 januari Za 7 maart 10,11,12 april 1 mei 21-31 juli 3 oktober	Bonte avond : 'Hans en Grietje' 3de Karnavalbal Bivakvoorbereiding door leiding Bivakbezoek vooraf (<i>Leiding, bivakpersoneel, Oudercomité</i>) Bivak Postel Afscheid leiding : Marcel B, Romain K, Gisèle B, Lucske V, Luc S
1981-82	Ledenblad Uborka (=Pools : 'vriendschap') : slechts 4 nummers uitgebracht (door Aspi's)	
Chiro + = infoblad 4 nrs./j: voor ouders én leden <i>Verantw. Uitgever Malchair Dirk</i> <i>Medewerkers : Romain Kindermans-Martrien Graindourze-Anne Smolders-Marleen en Marc Miguet, Ivo Lowet, Pascal Smolders, Jean Marie Frans, Kris Smolders, Hilde Ceulemans)</i>		
1982	Za 6 februari Vr 2 april Za-zo 24-25 april 21-31 juli Zo 5 december	Maskara (karnavalbal) Aspi fuif t.v.v. De 2 petekinderen van Chili Toneel leiding Tante Jutta (<i>Prov.School</i>) Bivak Opglabbeek Sinterklaasfeest leden Chiro
1983	Za 12 februari Zo 27 februari Vr 15 april 5 tot 9 april Zo 5 april Za 30 april Za 7 mei Zo 15 mei Zaterdag 16 juli 21-31 juli Za 24 september Za 7 oktober Za/Zo 29-30 oktober Zo 4 december Za 22 december Za 24 december	Karnavalbal marionettentheater Houtekop thema 'Pinoccio' voor alle leden Aspi fuif scholingsbivak van volgende leiding: Ivo Lowet, An Smolders, Christine en Martine Graindourze, Marc Miguet Volksfeesten 5 jaar Parochiezaal Garage afbreken Kenturia uitstap en bezoek bivak Kaulille 40 jaar Chiro Limburg thema Krikkemik Papierslag Bivak Kaulille Kenturia Afbraak afscheid oud-leiding Toti weekend Sinterklaasfeest leden Papierslag kerstfeest leden +daarna allen naar de nachtmis
1984	Za 14 januari Za 3 maart Vr 22 februari Za 23 februari Zo 18 maart Za 14 april Vr 27 april Zo 8 juli 21 juli-31 juli	papierslag karnavalbal Fuif voor Ethiopië (chirolokalen) mededingers aan Dorpskwis 'Hoop voor Afrika' >'Operatie Overleven' inrichters 't Kjolderke in het PC Toti dag geweest Tongeren papierslag 5 ^{de} Aspi fuif (zaaltje Raiffeisenkas) bezoek bivak Saint Hubert Bivak St Hubert Stripbib (in lokaal) september om 18u open woe 15-17u/ zondag 17-18u / officiële start :start 1 december <i>Bibliothecarissen: Kindermans Krista, Malchair Dirk, Graindourze Martine</i> Samenwerking met Radioplus (Radio Heers) m.m.v. Budo Stefan? Budo Martine en Smolders Kris 1984 → april 1985 op zaterdag van 13u-14u Eerste jeugdbeweging die radioprogramma uitgeeft December: Opstart Chiroplus kerngroepje : doel = contact chiro-parochie + ondersteuning jeugdbeweging Initiatief : Smets Jef
1985	Za-zo 13-14 juli	Jubileum 20 jaar Chiro Eduka Heers (rond chirolokalen) Vr 12 juli 14 u Diareportage strips 15.30u Tekenfilm 'Secret of the Nihm' Za 13 juli 18.30u Jeugdviering 20.30u Openlucht TD Zo 14 juli vanaf 9u *Doorlopend fototentoonstelling, films, video's, dia-reportage door Fotoclub Heers dia's *volksspelen >> Breughelfeest

1986	Zaterdag 5 april Zaterdag 19 april Zaterdag 26 april Zo 11 mei 21 -31 juli Za 16 augustus Zo 5 oktober Za 11 oktober Za 8 november Zo 30 november Za 20 december	papierslag Bonte avond Verbond Limburg afdelingsdag Hechtel Cross der jongeren Chiro + CVS 20 jaar bivak Neerglabbeek papierslag uitstap trein-tram-bus dag Filmavond Chiro lokaal Aspi fuif Sinterklaasfeest voor de leden papierslag
1987	Zo 14 januari Zo 15 februari Za 21 februari Za 18 april Zo 10 mei Do 28 mei 21-31 juli	Marionetten theater Houtekop voor alle leden Chiro carnavalstoet in Heers dorp Karnavalbal papierslag Dag van de jeugdbeweging in Lichtaart uitstap met kampbezoek Rotselaar/Wezemaal Bivak Rotselaar-Wezenmaal
1988	Uborka : Heropstart contact en infoblad van Chiro Eduka Heers voor leden én ouders Volwassen begeleiding Reyners Mark (oa contact met gewest : gewestavonden) Za 27 februari 12 mei 21-31 juli	Gemaskerd carnavalbal Karnaval 88 Kampbezoek Bivak Petit-Han Durbuy
1989	21-31 juli	Bivak Zutendaal
1990	21-31 juli	Bivak Booischot 25-jarig Jubileum Chiro Eduka Heers Viering in tent op gemeenteplein – Optreden ‘De Kreuners’
1991	21-31 juli	Bivak Neroeteren
1992	21-31 juli	Bivak Opitter
1993	21-31 juli	Bivak Wommelgem
1994		
1995	21-31 juli vr31mrt,1-2 apr	Bivak Schoonbeek Beverst 30 jarig Jubileum Chiro Eduka Heers Parochiaal Centrum
1996		Bivak Nijlen (Antwerpen) half tenten?
1997		Bivak Linkebeek? Latste bivak?

Chiro Eduka Heers 15j toti's keti's aspi's

Chiro Eduka Heers 15j speelclub rakwi's

Chiroleiding Eduka 20 jaar Neerglabbeek

Teksten en Lieder

Christus Koning

Elk jaar een huldigen we Christus Koning. Dit werd toen nog gevierd op de laatste zondag van oktober.

In de Chiro zongen we het **beloftelied**, nog voordat de tekst gewijzigd werd.

We zongen toen: 'Koning, ik zweer U mijn trouw voor het leven'. Later wijzigde die tekst in: 'Heer, ik beloof U mijn trouw...'

We zongen die liederen uit volle borst en met overtuiging. Want de eer die we brachten aan Christus Koning straalde ook af op ons en we waren er fier over

Beloftelied

Koning, ik zweer U mijn trouw voor het leven

(Heer, ik beloof U mijn trouw voor het leven)

Mijn lachende reinheid en eenvoud van hart

Maak mij oprecht in dit ridderlijk streven

in broederlijk strijden, als kamper gehard

Ref

Zegen, oh Heer, die getrouwe belofte

Dit moedige streven, mijn fierheid en moed

Maak van mijn eed een gewijde gelofte

Gezegend in 't vuur van Uw glanzende gloed!

Chirokameraden (de Koning der koningen roept)

Lied gezongen om moed en energie te geven en als trouw aan de hemelse Koning (*o.a. tijdens het stappen*)

Chirokameraden, de Koning ons wacht

Hoort nu dringend zijn roep en zijn stem

Zijn wil in ons hart wordt een stormende kracht

In 't gelid, in de rangen voor Hem

Chirokameraden, voor Christus uw woord

Aan de trouw kent men mannen van moed

Wees man uit één stuk die geen spotlach meer hoort

Maar echt mannelijk doet wat hij doet

Refr.

Zingt het lied van de Vorst, zing het koningenlied

Want de Koning der koningen roept

Nee, wij strijden voor wereldse koningen niet

Want de Koning der koningen roept

Welaan dan, ten strijd voor de machtige vorst

Op onze vlaggen, zijn teken, zijn kruis

De trouw, kameraad, rukt men nooit uit ons borst

Want ons zwaard is 'n vlammeend kruis

De burchtgravin

In de Chiro sinds ... de jaren 1950. Een stokoude dame, dus!

Betekenis

De Burchtgravin is niemand minder dan moeder Maria! Waarom noemden ze haar in de Chiro dan Burchtgravin?

Die ridderlijke naam past volledig in de Christus Koningmystiek en de middeleeuwse burchtromantiek die in de beginjaren het Chiroleven bepaalden. Als moeder van Christus stond de Burchtgravin symbool voor geborgenheid en veiligheid. Leden en leiding eerden haar als beschermheilige van de Chirojeugd. Geen wonder dat ze in de lokalen een centrale plaats kreeg en dat ze haar beeldje rijkelijk versierden met bloemen en knutselwerkjes.

Pittige weetjes

Rond 1950 maakt de kunstenaar F. Van Reeth een eerste ontwerp van het Burchtgravinbeeld.

Jarenlang wordt het pleisteren Mariabeeldje verkocht in De Banier. Je had ze in verschillende kleuren. Nu is de Burchtgravin niet meer verkrijgbaar, al zijn er nog wel enkele groepen die zelf de beeldjes gieten.

Een bivak zonder Burchtgravin was geen optie in die tijd. Daarom verhuisde het beeldje tijdens de zomermaanden mee naar de bivakplaats.

Tot voor enkele jaren was de Burchtgravin bij veel groepen hét afscheidscadeau bij uitstek voor aftredende leiders en leidsters. In sommige groepen werd ze ook wel eens als huwelijksgeschenk gegeven.

De Burchtgravin heeft met het liedje De Burchtgravinne (1951 Muziek: Pr. Frans De Haes - Tekst: J. Joossens) een ware Chirohit op haar naam staan!

Burchtgravinnelied

Edelvrouwe van de minzaamheid,
Jeugdvorstinne, wees gegroet,
Geef ons stilte, uw bedachtzaamheid,
Maak ons leven innig goed.

Refrein
Edelvrouwe van mijn Vlaanderen,
Burchtgravinne van mijn herrt,
Gij weet, Moeder, gij allene, (2x)
Dat ik gans... gans de uwe werd

Hertoginne van de zuiverheid,
Torentrans en rein blazoën,
Maak ons sterker, vromer door de strijd,
Houd ons allen trouw en koen.

Op bivak of onderweg bij het stappen werden enkele 'slagliederen' gezongen.

De intensiteit van de melodie refereert naar marsliederen. Men hoort hier nog de invloed van het legerritme uit de 2de wereldoorlog die toen nog fris in het geheugen lag (20-25j. na datum)

Lied van de trouw

Als naast mij de velen marcheren
in éénzelfde dwingende maat,
en boven ons hoofden de blijde,
de wenkende Chirovlag slaat.

Ref.:

Dan weet ik m'n jeugd en m'n leven
bij 't vaandel van mij en van Jou;
dan zingt door m'n bloed nog het sterke,
het juichende lied van m'n trouw.

Als zonnebrand gloeit door de heide
en moede de krijgstrommen slaan
als bang reeds de liederen zwegen,
dan wenkt nog ons vaandel vooraan

Ons bruine vendels

Ons bruine vendels marcheren,
De jeugd van de koning, treedt aan
Over de wegen van Vlaand'ren,
Schrijden wij juichend vooraan (12)

Ref.

Er is maar één droom in ons leven, ons leven
De droom van elk jong kameraad
Voor Christus ons leven te geven, te geven,
in denkende durvende daad.

Ons Kristi vendels marcheren
Wij dromen alleen mar van strijd
Dienen alleen maar de Koning
Hem is ons leven gewijd (12)

Goedendag

Waar we in ons dromen horen,
't rinkelen van de Gulden Sporen,
hijsen wij de Chirovlag
als een nieuwe goedendag!

Ref:

Goedendag, gij Gulden Sporen,
Hooft gij onze zegelach?
Vlaanderenland gaat niet verloren,
Gulden Sporen, goedendag!

Al die willen 't land verstoren
Met of zonder gulden sporen,
Zullen zij ten onder gaan:
Chirovendels rukken aan!

Enkele speelse liederen

Lokt de lente

Lokt de lente ons naar buiten
Ligt de zomer in 't verschieft!
Stem de snaren van je luiten
Op de tonen van ons lied la la la

Ref:

Op de maat, kameraad,
Wat de mensen denken deert ons niet
Vrank en vrij, stappen wij,
Zie de Chirojeugd is hier!

Hoor de vogels langs de wegen
Zie de jonge lentedag
Gouden zon of milde regen
Of ons hart niet zingen mag la la la

Speelclublied

Ref

Kiekeboe, wat ben ik blij
Bij de speelclub ja bij de speelclub
Kiekeboe wat ben ik blij,
Bij de speelclub daar ben ik bij!

Heb je ooit al willen spelen,
Niet alleen maar met heel velen
Nu, dat kan bij ons heel fijn,
Daar we dikke vrienden zijn

Ref

Onze leider, da's nen toffe
Is me dat wel even boffen
Weet voor alles iets plezant,
Hij is net een spelenkrant

I have a joy

I have a joy, joy, joy, joy, joy in my heart
Joy in my heart, joy in my heart
I have a joy, joy, joy, joy, joy in my heart
Joy in my heart today!

And I'm happy, so very happy,)

I have the love of Jesus in my heart) 2x

I have a L - O - V - E

Love in my heart, love in my heart; love in my heart

I have a L - O - V - E

Love in my heart, love in my heart today!